Paragrafta Anlam - 2

1. I. Üstadın 1932'de Paris Türk Talebe Cemiyetinin bir toplantısında söylediği "Ben Paris'e alafranga geldim, alaturka döndüm." cümlesi de çıkarımımızı doğrulamaktadır.

II. Çünkü o, Türk şiirinde büyük bir çığır açıcı olmuştur.

III. Bu özelliği, Frenk şiirinin özüne vardıktan sonra Türk şiirine dönmesine, Türkçenin lezzetini Frenk şuuruyla tatmasına borçludur.

IV. Yalnızca Yahya Kemal gibi millî varlığının hakiki lezzetine varmış bir sanatkârın dilinde kıymet kazanan bu söz, yeni Türk sanatının en manalı sözüdür.

V. Bence yeni Türk sanatını en iyi temsil eden sanatçı, Yahya Kemal'dir.

Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi üçüncü sırada olur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. "Tel ile yapılan sanat" olan telkâriye, aynı zamanda "vav işi" de denir. Bu isim Osmanlıca vav harfinin, uygulamada motif olarak sıkça kullanılmasından dolayı verilmiştir. Yurdumuzda en önemli telkâri merkezi Mardin'in Midyat ilçesi olmuştur. Telkâri ustası, kullanacağı telleri kendi atölyesinde ham maddeden elde eder. Ocakta kap içerisinde eritilen madeni, çubuk hâline getirmek için kalıba döker. Maden olarak genellikle gümüş veya altın kullanır. Bu yorucu çalışma başlangıcında 0.5 santimetre olan gümüş, işlem sonunda 1 milimetrelik ince bir tel hâline gelir. Her telkâri işi iki ana kısımdan oluşur. Birincisi işin ana iskeleti olan "muntaç", diğeri ise muntaç içine yerleştirilmiş vav, kake, tırtıl, gül, dudey vb. adlarla anılan her biri farklı biçimde olan motiflerdir. Motif yerleştirme işlemi kaynakla yapılır. Telkâriden yapılan işler çok çeşitlidir: aynalar, tepsiler, kemerler…

Bu parçada telkâriye sanatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) İsminin nereden geldiğine
B) Nerede ortaya çıktığına
C) Ne tür eşyalar ürettiğine
D) Hangi desenlerin işlendiğine
E) Nasıl icra edildiğine

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

3. Bundan 4-5 yıl kadar önce, yaklaşık 23 yıl aradan sonra tekrar gördüğüm Bodrum'da dağı-taşı, düzlüğü-yamacı, sahili-yol boyunu göz alabildiğine kaplamış olan beyaz boyalı insan yapısı çirkinlik karşısında dehşet ve hiddete kapılmıştım. Bugün ise yıllarca iyi para ediyor diye arazilerini, zeytinliklerini, tarlalarını, bahçelerini kooperatiflere, yap-satçılara ve daha kim bilir kimlere gözlerini kırpmadan satma hatasına düşen ahalinin kalan tabiat parçalarını kurtarabilmek için giriştikleri teşebbüs, zararın neresinden dönülse kârdır hesabı her şeye rağmen sevindirici. Kurul'un Dıngılbükü ile Demir Mevkii arası için yapılmış olan müracaatı fırsat bilip Ilıcabük'e kadar olan alanı sit kapsamı içine alıvermesi de öyle. Darısı diğer kıyılarımızın, ovalarımızın, meralarımızın ve yaylalarımızın başına.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Umut
B) Kızgınlık
C) Küçümseme
D) Temenni
E) Kınama

4. Dört sene evvel küçük bir kız, minimini bir Darülmuallimat mezunu olarak buraya gelmiş. İlk zamanlarda çok sıkıntı çekmiş. Fakat karamsarlığa kapılmamış. Kasabayı kendine vatan, mektebi bir aile ocağı yapmış. O kadar azim ve gayretle çalışmış ki kimse terfi ve terakkisine mani olamamış. Daha yirmi beşine gelmeden başmuallim yapmışlar, eline kocaman bir kız mektebi teslim etmişler. Şimdi yirmi dokuz otuz yaşlarında vardır. Kasabanın en sevilen, emniyet edilen, hatırı sayılan bir insanıdır.

Bu parçada, sözü edilen kahramanın hangi özelliği verilmemiştir?

A) Yaşı
B) Toplumdaki imajı
C) Mesleği
D) Karakteri
E) Ailesi

5. Poetika, adından da anlaşılacağı üzere şiir sanatından bahsediyorsa da genel olarak Aristo'nun sanat hakkındaki kanaatlerini oluşturur. Ondan evvel, hocası Eflatun'un değişik diyaloglarında da dağınık olarak sanata dair görüşler vardır. İdeler felsefesi kurucusu Eflatun'un sanata, dolayısıyla şiire mistik yaklaşmasına mukabil mantıkçı Aristo ona sağlam bir zihnî zemin hazırlamak ister. Eni boyu belli bir şiir teorisidir Poetika. Artık ondan sonraki bütün şiir görüşlerini çok kalın hatlarıyla bu iki sistemin kategorileri içinde buluruz. Yani sanat ya "ideal"dir ya da "taklit"tir. Birincisiyle "tecrid"e (soyut olana), ikincisiyle "teşhis"e (somut olana) varılır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Poetika'ya göre sanat ideal olanın taklit edilmesidir.

B) "Poetika" adlı eser sanatla ilgili görüşler içermektedir.

C) Eflatun ve Aristo'nun fikirleri sonrakileri etkilemiştir.

D) Eflatun, fikirlerini aktarmada diyalog tekniğinden faydalanmıştır.

E) Eflatun ve Aristo'nun sanata yaklaşımları birbirinden farklıdır.

6. Şiir soyutlamalarla doludur. Soyutlama ise Henri Mavit'in dediği gibi gerçeğin ele geçirilmesinde zekâmızın bir silahı oluyor. Oysa söz gelimi bütün bütüne yeni bulunmuş kelimelerden meydana gelen bir şiirde soyutlama imkânları daha azdır. Tabii bu kelimelerden muradımız daha hiç tutunmamış, bir yerlerde kullanılmamış kelimelerdir.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi yoktur?

A) Tanık gösterme

B) Benzetme

C) Karşılaştırma

D) Kişileştirme

E) Sayısal verilerden yararlanma

7 ve 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tüm dünyada 3 Ağustos, Dünya Karpuz Günü olarak kabul edilmiş durumda. Dünya karpuz üreticiliğinde ön sıralarda yer alan ülkemizde bu lezzetli bitkinin birçok türü yetiştirilmekte. Ancak bu türlerden biri üzerinde özellikle durmak istiyorum. Türkiye'de sadece Şanlıurfa Viranşehir'de üretilen "şelengo"; görüntüsüyle karpuzu, tadıyla da salatalığı andıran harika bir sebze. Tarladan koparıldıktan sonra iki üç gün içinde tüketilmesi gereken şelengodan salata, turşu, dolma ve cacık da yapılabiliyor. Halk tarafından oldukça sevilen ve tüketilen şelengo, pazarlarda saatler geçmeden tükeniyor. Viranşehir'de tarlası olan hemen her ailenin yetiştirdiği şelengo, maalesef tanıtım sorunu yüzünden Viranşehir dışında neredeyse hiç kimse tarafından bilinmiyor. Satıcılar, "Şelengo, Şanlıurfa bölge halkının vazgeçemediği tatların başında geliyor. Fiyatı da oldukça düşük olduğu için ilçe halkı vazgeçmiyor." diye konuştular.

7. **Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Türkiye pazarında şelengonun pek tanınmadığına

B) Şelengonun, Türkiye'ye özgü bir karpuz cinsi olduğuna

C) Şelengo üretiminde Viranşehir'in birinci sırada olduğuna

D) Dünya'da birçok karpuz türünün yetiştirildiğine

E) Şelengo tüketiminde birçok alternatiften söz edilebileceğine

8. **Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.

B) Betimleme yapılmıştır.

C) Neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur.

D) Anlatım yönü özelden geneledir.

E) Öznel yargılar bulunmaktadır.

